

der skulde være videre Grund til at belaste den Slags Virksomheder med store Afgifter. Det er en bekendt Sag, at der er en Tendens i vor Tid til, at private Jøtt, Gaardejere, hver bygge sin lille Mølle eller anstafte sig en Vindmotor og en lille Kværn, saa der synes mig at være Udset til, at det vil komme til at knibe haardt for de smaa Møllere ude paa Landet, og jeg kan derfor ikke forstaa, at det skulde være billigt at paalægge dem en saadan Afgift, som her foreslaas. De store Mølleries kender jeg ikke saa meget til, men jeg vil gaa ud fra her som i øvrigt, at Bygningernes Værdi ikke er et Udtryk for Statteevnen, og derfor siger jeg her for deres Bedkommende ligesom for andre, at jeg ikke indser, at denne Stat kan være retfærdig. — Hvorvidt ellers den Slags Virksomheder kunne taale at bære en saadan Afgift, er en anden Sag, men kunne de det, saa mener jeg, at man skal lægge den paa en anden Maade; man behøver ikke at paalægge den ved Bygningsstyld.

Jeg skal ellers ikke komme ind paa Enkelthederne i Lovforslaget, men kunde dog maasse have Lov til endnu at anføre, at efter min Mening vil det blive en Lov, som vil blive meget besværlig og kostbar for de kommunale Raad at arbejde med. Det kan jo ikke undgaas, at der vil blive idelige Taksationer, Forhøjelser og Nedsættelser, og det vil enhver, der har med kommunale Sager at gøre, forstaa, at det vil blive et meget besværligt og forøget Arbejde for de kommunale Raad, og jeg synes, at ogsaa det kunde være et Hensyn, man kunde tage ved en saadan Lov som denne, at man ikke paalægger de kommunale Raad større Byrder end nødvendigt; de have alt nok at arbejde med i Forvejen. Hvad Betalingerne for Taksationer angaar, skal jeg ikke udtale mig videre om dem. Det glæder mig for Resten — maa jeg sige — at se, at man ved Udarbejdelsen af dette Forslag synes at være paavirket af de agrariske Tanker, som vi nu alle sammen ere saa gennemtrængte af, thi det kan ikke siges, at det er for høj en Betaling, der er foreslaaet, naar en Mand paa egen Kosti skal have to Kroner for at rejse om og taksere i en Festsreds. Det synes mig, det er meget prisfælt, at man er kommen til Erkendelse af, at man skal spare. Jeg skal saa dermed slutte, idet jeg maa hævde, at Forslaget, saaledes som det foreligger, vil øve Uretfærdighed, fordi man — som jeg har gjort gældende — vil paalægge større Byrder for de Bygninger, som man i sidste Samling fritog for Bygningsafgift — fordi man, hvis Forslaget bliver gennemført, vil fratage private Ejendoms-

besiddere en stor Del af deres Ejendommens Værdi — fordi Loven vil blive besværlig og ogsaa kostbar for Kommunerne at arbejde med, men endelig — hvad der er min stærkeste Grund — vil det blive et i høj Grad uretfærdigt Grundlag, lige saa uretfærdigt som det Grundlag, vi have, nemlig Hartkornsbefattningen; og jeg er bange for, at komme vi videre, komme vi til at udbide den uretfærdige Basis, saa komme vi langt bort fra Udførelsen af den Tanke: at komme helt bort fra Hartkornsbefattningen.

J. Scavenius: Jeg maa i Modsætning til de to ærede sidste Talere udtale mig i det væsentlige, med visse Ændringer, for det foreliggende Lovforslag. Det forekommer mig, at man ikke kan nægte, at vort nuværende Skattesystem i Kommunerne har den betydelige Mangel, at den Del af Skatten, som paalignes de faste Ejendomme, kun paalignes en enkelt Art af disse faste Ejendomme, men derimod ikke paalignes den anden Art, som vel ikke har den Betydning og økonomiske Betydning som Jorderne, men som dog har sin Betydning, og i visse Kommuner endog har en formelig overvejende Betydning; det er ikke ret og retfærdigt, saalænge man vil og maa beholde faste Ejendomsafgifter. Noget helt andet var jo, hvis man efterhaanden kunde gaa den Vej, at komme helt bort fra dem, men det synes man jo ikke at kunne for Øjeblikket. Saa længe man maa beholde dem, er det ikke retfærdigt kun at tage en enkelt Art af de faste Ejendomme og lægge Stat paa dem og ikke paaligne paa alle faste Ejendomme, som findes i Kommunerne. Jeg kan derfor ikke se rettere, end at dette, som dog er Lovens Princip, er sundt og rigtigt, og at Kommunerne maa ønske det gennemført. Jeg kan ogsaa forstaa, og jeg billiger af praktiske Hensyn — endskønt jeg fra først af, da jeg fik Lovforslaget i Hænde, ikke havde saa megen Sympati derfor — at man er gaaet den Vej til at paalægge Bygningsstyld, som man her har foreslaaet og ikke har nøjedes med, hvad der i og for sig kunde synes mest principmæssigt og mest konsekvent, naar man ser hen til vort nuværende Skattesystem, at paalægge Bygningsafgift paa de nuværende bygningssafgiftspligtige Bygninger til Staten. Forholdet er jo det, at man ved Forordningen af 1802 har paalagt Skat dels af Jorder, og derigennem har man tillige antaget, at de til Jorden hørende Bygninger, saavel Hølsbygninger som Hølliger, være beskattede med det samme — og dels af Bygninger, hvortil ikke hørte Jordbrug. Og hvis man uden videre vil tage Landbygninger